

ULUSAL MESLEK STANDARDI

KOKU UZMANI

SEVİYE 5

REFERANS KODU / 19UMS0716-5

RESMÎ GAZETE TARİH-SAYI/ 07.05.2019 - 30767 (Mükerrer)

Meslek:	KOKU UZMANI
Seviye:	5¹
Referans Kodu:	19UMS0716-5
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	Koku Kültürü Derneği
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Toplumsal ve Kişisel Hizmetler Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/Sayı:	27/02/2019 Tarih ve 2019/26 Sayılı Karar
Resmî Gazete Tarih/Sayı:	07.05.2019 - 30767 (Mükerrer)
Revizyon No:	00

¹ Mesleğin yeterlilik seviyesi, sekizli (8) seviye matrisinde seviye beş (5) olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ACİL DURUM: İş yerinin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın, patlama, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım, doğal afet gibi acil müdahale, mücadele, ilkyardım veya tahliye gerektiren olayları,

ACİL DURUM PLANI: İş yerlerinde meydana gelebilecek acil durumlarda yapılacak iş ve işlemler dâhil bilgilerin ve uygulamaya yönelik eylemlerin yer aldığı planı,

ALKOLİZE PARFÜM: Alkol ortamında taşınan koku moleküllerinden oluşan ürünü,

DUYUSAL ANALİZ: Herhangi bir elektronik veya mekanik nesnel analiz aracı kullanmadan, deneyimleme yolu ve duyuşsal algıların kullanımıyla mevcut duyuşsal uyarılara dair yapılan ayrıntılı değerlendirmeyi,

DÜZENEK: Koku kâğıtlarını birbirine dokundurmadan taşıyan taşıyıcıyı,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflamasını,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenlięini,

İSTENEN HEDEF: Arzulanan veya sipariş edilen algı aşamasını oluşturan ürünü,

İŞLENMİŞ MATERYAL: Prosese tabi tutulmuş malzemeyi,

KKD: Kişisel koruyucu donanımı,

KOKU ALGISI: Koku duyuşuna gelen uyarıların değerlendirilerek davranış biçimi geliştirilmesini,

KOKU KÂĞIDI: Kaba batırılarak kokulu sıvının emdirildiği kalın kâğıt şeritleri,

KOKU NUMUNESİ: Örnek kokulu ürünü,

KOKU: Burun içi reseptörlerce algılanan kimya-duyuşsal uyarıyı,

KOKULU ÜRÜN: Koku duyuşu hedeflenerek tasarlanmış her tür ürünü,

NABIZ NOKTALARI: Kalp atışıyla beraber atardamarlardaki kan basınç değişiminin hissedildiği bilek içi, dirsek içi, diz arkası gibi vücut noktalarını,

RAMAK KALA OLAY: İş yerinde meydana gelen; çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olduğu halde zarara uğratmayan olayı,

RİSK: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

RİSK DEğERLENDİRMESİ: İş yerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,

TEHLİKE: İş yerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

UÇUCU YAĞ: Bitkilerin uçucu aromatik bileşiklerinin damıtma, çözücüyle çıkarım (ekstraksiyon), sıkım ve benzeri yollarla elde edilen yoğun ve hidrofobik sıvıları

ifade eder.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ.....	6
2. MESLEK TANITIMI	7
2.1. Meslek Tanımı	7
2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri.....	7
2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile ilgili Düzenlemeler.....	7
2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat	7
2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları.....	7
2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler	7
3. MESLEK PROFİLİ	8
3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri	8
3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman.....	15
3.3. Bilgi ve Beceriler	15
3.4. Tutum ve Davranışlar	16
4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME.....	18

1. GİRİŞ

Koku Uzmanı (Seviye 5) Ulusal Meslek Standardı, 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Meslekî Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK'nın görevlendirdiği Koku Kültürü Derneği tarafından hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Toplumsal ve Kişisel Hizmetler Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Koku Uzmanı (Seviye 5), iş sağlığı ve güvenliği, çevre koruma ve kalite sağlamaya ilişkin önlemleri uygulayarak iş organizasyonu yapan, koku numunelerini seçen, analiz eden, koku örneğinin istenen hedefe uygunluğunu belirleyen, müşteri talebine göre kokulu ürün seçen ve tanıtan, alkolize parfüm ve uçucu yağların tanıtımını yapan ve mesleki gelişim faaliyetlerini yürüten nitelikli kişidir.

2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08: 2163 (Ürün ve giysi tasarımcıları)

2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile ilgili Düzenlemeler

2872 sayılı Çevre Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

Ayrıca, iş sağlığı güvenliği ve çevre ile ilgili yürürlükte olan kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuata uyulması ve konu ile ilgili risk değerlendirmesi yapılması esastır.

2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat

4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

Ayrıca, meslek ile ilgili yürürlükte olan kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuata uyulması esastır.

2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Koku Uzmanı (Seviye 5), çoğunlukla havalandırma ve temizliğinin duyuşal analize uygun koşulları sağlayan kapalı ya da uygun şartlara sahip açık güvenli mekânlarda çalışır. Hizmet verdiği müşteriler bireysel ve/veya kurumsal olabilir. İş gerekleri ve müşteri talepleri seyahat etmeyi gerektirebilir. Mesleğe bağlı meslek hastalığı ve iş kazası riskleri azdır.

2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler

Mesleğe ilişkin diğer gereklilik bulunmamaktadır.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İSG, çevre koruma önlemleri ve kalite gerekliliklerini uygulamak	A.1	İSG önlemlerini uygulamak	A.1.1	İSG ile ilgili önlemleri göz önünde bulundurarak kendisini ve çevresindekileri riske atmayacak şekilde çalışır.
				A.1.2	İşyerindeki ekipman ve malzemeleri sağlık ve güvenlik işaretlerine ve talimatlarına göre kullanır.
				A.1.3	Acil durumlarda, acil durum planında yer alan önlemleri uygular.
				A.1.4	İşyerinde İSG ile ilgili karşılaştığı acil durumları ilgili kişilere iletir.
				A.1.5	Kendisini ve çevresini etkileyeceğini gözlemlediği tehlike, risk ve ramak kala olayları yazılı ve veya sözlü olarak ilgililere raporlar.
				A.1.6	Risk değerlendirme çalışmalarında gözlem ve görüşlerini ilgililere iletir.
		A.2	Çevre koruma önlemlerini uygulamak	A.2.1	İş süreçlerindeki olası çevresel tehlike ve risklere karşı belirlenen önlemleri uygular.
				A.2.2	İş süreçlerinde ortaya çıkan atıkların tasnifini talimatlara göre yapar/yapılmasını sağlar.
				A.2.3	İş süreçlerinde ortaya çıkan atık malzemelerin bertarafını talimatlara göre gerçekleştirir
		A.3	Kalite gerekliliklerini uygulamak	A.3.1	Yürütülen işlerde belirlenmiş kalite gerekliliklerine uygun olarak çalışır.
				A.3.2	Kullanılan araç ve malzemeleri tanımlanan yerlerinde ve talimatında belirtilen koşullarda kullanır.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	İş organizasyonu yapmak	B.1	İş programı yapmak	B.1.1	Kişisel/iş takvimi ve müşterinin koşullarına göre yürütülecek çalışmaları belirler.
				B.1.2	Yaptığı belirlemelere göre hizmetleri/çalışmaları takvimlendirir.
				B.1.3	Hazırladığı iş takvimini müşteri ve kendi koşullarına göre uygular.
		B.2	Kişisel hazırlık yapmak	B.2.1	Koku algısını etkileyecek kişisel temizlik önlemlerini (duş alma, giydiği kıyafetlerin kokusuz olması) uygular.
				B.2.2	Duyusal analiz yapacağı saate kadar koku algısını etkilemeyecek önlemleri (herhangi bir parfüm, kozmetik, kokulu sabun kullanılmaması) uygular.
				B.2.3	Duyusal analiz öncesi fiziksel hazırlıklarını (analize başlamadan en az 30 dakika öncesinden itibaren sigara içilmemesi ve bir saat öncesinden itibaren hiçbir şey yenilmemesi ve içilmemesi gibi) yapar.
		B.3	Çalışma ortamını düzenlemek	B.3.1	Duyusal analiz yapılacak ortamın sıcaklığının istenilen değerde (19 - 21 °C) olmasını sağlar.
				B.3.2	Duyusal analiz yapılacak ortamın sık havalandırılabilir ve kokudan arındırılmış olmasını sağlar.
				B.3.3	Duyusal analiz yapılacak ortamdaki ışıklandırmanın (çalışma alanında direkt güneş ışığı içermeyecek şekilde olmak kaydıyla) ferah ve aydınlık olmasını sağlar.
				B.3.4	Duyusal analiz yapılacak ortamın gürültüsüz olmasını sağlar.
				B.3.5	Duyusal analiz yapılacak ortamın havalandırılmasını sağlar.
		B.4	Kayıt ve raporlama yapmak	B.4.1	İş süreçlerinde kayıt tutmaya yönelik işlemleri prosedürlerine uygun olarak yapar.
				B.4.2	Tuttuğu kayıtları prosedürlerine uygun olarak arşivler.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Duyusal analiz yapmak (Devamı var)	C.1	Sarf malzeme ve ekipman hazırlığı yapmak	C.1.1	Koku kâğıtlarını ve muhafaza edileceği kapaklı atık muhafaza kutusunu hazırlar.
				C.1.2	Koku kâğıtlarının birbirine dokunmadan takılacağı düzeneği hazırlar.
				C.1.3	Kâğıt havlu, eldiven gibi sarf malzemeleri hazırlar.
		C.2	Koku numunelerini seçmek	C.2.2	Analiz yapılacak numune/örnek sıvıyı koyu renk cam veya alüminyum kapta hazırlar.
				C.2.1	Duyusal analizi yapılacak ürüne ait laboratuvar raporunu inceleyerek ürünün analize uygunluğunu değerlendirir.
				C.2.2	Analiz yapılacak numune/örnek işlenmiş materyal ise (krem, çamaşır yumuşatıcısı, deterjan ve benzeri) test edilmesi istenilen aşamadaki halinin hazırlanmasını sağlar.
				C.2.3	Hazırlanmış koku numunelerinden çalışmanın amacına uygun olanları seçer.
		C.3	Koku numunelerini analiz etmek	C.2.4	Koku numunelerini koku kuvvetine göre zayıftan kuvvetliye doğru sıralar.
				C.3.1	Raporlama yapacağı kâğıda analizi yapılacak ürün numunesinin belirgin kodu ile koklama tarih, saat ve dakikasını kaydeder.
				C.3.2	Koku kâğıdının üzerine ürün numunesinin kodunu ve koklama saatini yazar.
				C.3.3	Koku kâğıdını numuneye yarım santimetreden az olmamak kaydıyla batırır.
				C.3.4	Koku kâğıdını burnuna değdirmeden koklar.
				C.3.5	Kokladığı koku kâğıtlarını düzeneğe birbirlerine değmeyecek şekilde yerleştirir.
				C.3.6	Koklanan ürünün özelliğine göre periyodik aralıklarla koklama kâğıtlarını tekrar koklar.
				C.3.7	Koklama kâğıtlarını kapalı atık kabının içerisine alır.
C.3.8	Üç numune koklamasından sonra kokusuz bir alanda kendini dinlendirir.				

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Duyusal analiz yapmak	C.4	Koku örneğinin istenen hedefe uygunluğunu belirlemek	C.4.1	Koku örneğini oluşturan temel grupları (çiçeksi, odunsu, narenciye gibi) saptar.
				C.4.2	İstenen hedefe uygun koku özelliklerini tanımlar.
				C.4.3	Koku örneği özellikleri ile istenen hedefe uygun koku özelliklerini yorumlar.
				C.4.4	Koku örneğinin istenen hedefe uygun hale getirilmesine yönelik önerilerde bulunur.
		C.5	Analiz sonucunu raporlamak	C.5.1	Analiz sürecini ve bu süreçte elde ettiği bilgileri (kokunun geliş yeri, üretim ve son kullanma tarihi, renk, toru, koku yoğunluğu, akışkanlığı ve benzeri) raporlar.
				C.5.2	Koku örneğinin talebe uygun hale getirilmesine yönelik önerilerini kaydeder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Kokulu ürün tanıtımı yapmak (Devamı var)	D.1	Müşterinin talebini almak	D.1.1	Müşterinin hoşlandığı koku türleri hakkında bilgi alır.
				D.1.2	Müşterinin kokuyu kullanım yeri, zamanı ve amacı hakkında bilgi alır.
		D.2	Müşteri için kokulu ürün seçmek	D.2.1	Müşterinin talebini karşılayacak asgari üç ürün/koku belirler.
				D.2.2	Belirlediği ürünün/kokunun özellikleri ile müşterinin tercihi arasındaki uyumu müşteriye açıklar.
				D.2.3	Belirlediği ürünün/kokunun kullanım özelliklerini açıklar.
		D.3	Müşteriye kokulu ürün sunumu yapmak	D.3.1	Müşteriye ürünü/kokuyu teninde mi koku kâğıdında mı denemek istediğini sorar.
				D.3.2	Müşteriye uçucu yağın kullanımı hakkında bilgi vererek uçucu yağların olası etkileri hakkında uyarıda bulunur. ²
				D.3.3	Belirlediği ürüne koku kâğıdını batırıp çıkardıktan sonra 5-10 saniye bekletir. ³
				D.3.4	Koku kâğıdını kendinden ve müşteriden uzak tutarak ürünü bir defa sıkar.
				D.3.5	Koku kâğıdını 5-10 saniye beklettikten sonra müşteriye koklatır.
				D.3.6	Teninde denetmek için belirlediği ürünü müşterinin nabız noktalarına en az 10 cm uzaktan sıkar.
				D.3.7	Müşterinin ürünü burnuna dokundurmasına dikkat ederek koklamasını sağlar.
				D.3.8	Kullanılmış koku kağıtlarını kapalı atık kabının içerisine alır.
D.3.9	Müşterinin ürün hakkındaki görüşünü alır.				

² Kokulu ürün uçucu yağ ise geçerlidir.

³ Kokulu ürün uçucu yağ ise geçerlidir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Kokulu ürün tanıtımı yapmak	D.4	Kokulu ürün tanıtımını sonlandırmak	D.4.1	Müşteriye karar verdiği ürünün tarihçesi ve kullanım özellikleri hakkında bilgi verir.
				D.4.2	Müşteriye karar verdiği ürünü verir.
				D.4.3	Ödeme işlemleri için müşteriye kasaya yönlendirir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Mesleki gelişim faaliyetlerini yürütmek	E.1	Mesleği ile ilgili yenilikleri ve süreçleri takip etmek	E.1.1	Mesleği ile ilgili yenilikleri uygun kaynaklardan takip eder.
				E.1.2	Koku uzmanlığı hizmeti kapsamına dâhil süreçlerdeki değişimleri takip eder.
		E.2	Bireysel mesleki gelişimini sağlamak	E.2.1	Kişisel eğitim ihtiyaçlarına göre ilgili kurum veya kuruluşlar tarafından mesleki konulara ilişkin düzenlenen eğitim programlarına katılır.
				E.2.2	Kişisel kariyer hedeflerine göre kısa ve uzun dönemli mesleki gelişimini planlar.
				E.2.3	Mesleki belge ve dokümanlarından kişisel portföyünü hazırlar.
		E.3	Meslektaşlarının mesleki gelişimine katkı sağlamak	E.3.1	Çalışma yöntemi ve deneyimleri hakkında meslektaşları ile bilgi paylaşımında bulunur.
				E.3.2	Meslektaşlarının talebi halinde mesleki ilkeler, konular ve uygulamaları hakkında görüş bildirir.

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman

1. Duyusal değerlendirme formu
2. Eldiven
3. Havalandırma sistemi
4. Isıtıcı
5. Işıklandırma sistemi
6. Koku kâğıdı
7. Koku kâğıdı tutucu düzenek
8. Kullanılmış kâğıt için kapaklı atık kutusu
9. Numune kabı
10. Oda sıcaklığında içilebilir su
11. Saat (alarmlı)
12. Servis kapları
13. Temizlik malzemeleri
14. Termometre
15. Tükenmez veya silinmeyen kalem

3.3. Bilgi ve Beceriler

1. Acil durum talimatları hakkında bilgi
2. Acil durum talimatlarının iş süreçlerinde uygulanması
3. Algılanan duyusal hisleri ifade edebilme bilgi ve becerisi
4. Analiz sonucunda raporlayacağı unsurlar hakkında bilgi
5. Çalışma ortamının hazır hale getirilmesi bilgi ve becerisi
6. Çevre koruma talimatları hakkında bilgi
7. Çevre koruma talimatlarının iş süreçlerinde uygulanması
8. Çevresel tehlike ve riskler hakkında bilgi
9. Duyusal analiz işlemlerinde kullanılan araç, gereç, ekipman ve malzeme hakkında bilgi
10. Duyusal analiz işlemlerinde kullanılan araç, gereç, ekipman ve malzemenin seçimi ve kullanımını becerisi
11. Duyusal analiz öncesi kişisel hazırlık bilgisi
12. Duyusal analiz yapacağı ürünün üretim bilgisi
13. Duyusal analiz yapılacak ortamın fiziksel özellikleri bilgisi
14. Duyusal kalite karakteristiklerini algılama ve ayırt edebilme becerisi
15. Ekipman, araç ve gerecin sağlık ve güvenlik işaretlerine dair bilgi
16. İSG talimatları hakkında bilgi
17. İSG talimatlarının iş süreçlerinde uygulanması
18. İş organizasyonu bilgi ve becerisi
19. İş süreçlerinde dikkat edilmesi gereken kalite şartları hakkında bilgi
20. İş süreçlerinde kayıt tutma ve raporlama bilgisi ve becerisi
21. İş süreçlerinde ortaya çıkan uygunsuzluklar ve bu uygunsuzlukların giderilme yöntemleri hakkında bilgi
22. İşyeri çalışma talimatları bilgisi
23. Kalite gerekliliklerinin iş süreçlerinde uygulanması
24. Kimyasal maddelerle güvenli çalışma bilgisi
25. Kişisel hazırlık bilgi ve becerisi
26. Kişisel hijyen bilgisi
27. Kişisel koruyucu donanım kullanma bilgi ve becerisi
28. Koku algısının çalışma mekanizması bilgisi
29. Koku analizinde kullanılan araç, gereç ve ekipman bilgisi

30. Koku analizinde kullanılan araç, gereç ve ekipman kullanma becerisi
31. Koku duyusu, fizyolojisi ve anatomisi hakkında bilgi
32. Koku kökeni (ülkesi) bilgisi
33. Koku numuneleri analiz işlemleri hakkında bilgi
34. Koku numunelerinden amaca uygun olanı seçme becerisi
35. Koku numunelerini analiz etme becerisi
36. Koku numunelerini özelliklerine göre sıralama bilgisi ve becerisi
37. Koku numunelerinin analizinde dikkate edilecek unsurlar hakkında bilgi
38. Koku numunelerinin hazırlanmasına ilişkin süreç bilgisi
39. Koku numunelerinin laboratuvar raporlarını okuma bilgi ve becerisi
40. Koku numunelerinin muhafaza koşulları bilgisi
41. Koku örneğini oluşturan temel gruplar hakkında bilgi
42. Koku örneğinin istenen hedefe uygunluğunu belirleme becerisi
43. Koku özellikleri hakkında bilgi
44. Koku türleri bilgisi
45. Kokuların kullanım özellikleri bilgisi
46. Kokulu ürün seçiminde müşteriden temin edeceği bilgiler hakkında bilgi
47. Kokulu ürün sunumunda uygun yöntemi seçme ve uygulama becerisi
48. Kokulu ürün tanıtımını sonlandırma işlemleri hakkında bilgi ve beceri
49. Kokunun elde edildiği madde özellikleri bilgisi
50. Kokunun elde edilme türleri ve süreçleri bilgisi
51. Kullanılan kokuların sağlığa etkisi bilgisi
52. Malzeme hazırlık sürecine ilişkin bilgi
53. Malzeme koruma ve temizlik bilgisi
54. Mesleğe ilişkin yasal düzenlemeler bilgisi
55. Mesleki ekipman kullanım bilgisi ve becerisi
56. Mesleki teknolojik gelişmelere ilişkin bilgi
57. Müşteri için kokulu ürün seçme süreci hakkında bilgi ve beceri
58. Müşteriye kokulu ürün sunum işlemleri hakkında bilgi ve beceri
59. Müşteriye kokulu ürün sunumunda dikkat edilecek ölçütler hakkında bilgi
60. Risk ve tehlike kavramları hakkında bilgi
61. Risk ve tehlikelere karşı yapılacak işlemler hakkında bilgi
62. Uçucu yağların kullanımı ve olası etkileri hakkında bilgi

3.4. Tutum ve Davranışlar

1. Acil ve stresli durumlarda soğukkanlı ve sakin olmak
2. Araç, gereç ve ekipmanlar ile malzemelerin verimli kullanımına özen göstermek
3. Çalışma ortamının temizlik ve hijyenine özen göstermek
4. Çalışmalarında planlı ve organize olmak
5. Çevre korumaya karşı duyarlı olmak
6. Doğal kaynakların kullanımında/tüketiminde tasarruflu hareket etmek
7. Duyusal değerlendirme sırasında konsantre olabilmek
8. Duyusal değerlendirmesi yapılacak numune hakkında ön yargısız olabilmek
9. Ekip içinde uyumlu çalışmak
10. Geribildirimlere ve eleştirilere açık olmak
11. Hijyen kurallarına uymak
12. İnsan ilişkilerine özen göstermek
13. İş ortamını tehlikeye düşürecek davranışlardan kaçınmak
14. İş programına uygun zaman planlaması yapmak
15. İş süreçlerinde kalite gerekliliklerini uygulamak

16. İş süreçlerinde kalite prosedürlerinin oluşturulmasına katkıda bulunmak
17. İş süreçlerinde ortaya çıkan atıkların tasnifini talimatlara göre yapmak
18. İş ve işlemlerde detaylara dikkat etmek
19. İş yerine ait araç, gereç ve ekipmanın kullanımına özen göstermek
20. Kariyer hedeflerine yönelik eğitimlere ve faaliyetlere katılmak
21. Kendisini ve çevresindekileri riske atmayacak şekilde çalışmak
22. Kimyasal maddelerle çalışma kurallarına uygun davranmak
23. Kişisel bakım ve hijyenine dikkat etmek
24. Mesleğine ilişkin yeniliklere ve yeni fikirlere açık olmak
25. Meslek alanıyla ilgili yenilik ve gelişmeleri takip ederek mesleki uygulamalara yansıtılmak
26. Meslek alanıyla ilgili uzmanlık düzeyindeki bilgi, beceri ve deneyimlerini çalışanlarla paylaşmak
27. Müşterilerden edindiği bilgilerin gizliliğine özen göstermek
28. Müşterilerden gelen bildirimler doğrultusunda sorumluluğu dâhilinde olan süreçleri iyileştirmek
29. Risk faktörlerine karşı öngörülü ve duyarlı olmak
30. Sorumluluğundaki görevleri zamanında ve eksiksiz yerine getirmeye özen göstermek
31. Sosyal sorumluluk çalışmalarına katılmada istekli olmak
32. Takım çalışmasına yatkın olmak
33. Tehlike durumlarında ilgilileri zamanında bilgilendirmek
34. Uyarı ve eleştirilere açık olmak
35. Yazılı ve sözlü etkili iletişim kurmak

4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME

Koku Uzmanı (Seviye 5) meslek standardını esas alan ulusal yeterliliklere göre belgelendirme amacıyla yapılacak ölçme ve değerlendirme, gerekli şartların sağlandığı ölçme ve değerlendirme merkezlerinde yazılı ve/veya sözlü teorik ve uygulamalı olarak gerçekleştirilecektir.

Ölçme ve değerlendirme yöntemi ile uygulama esasları bu meslek standardına göre hazırlanacak ulusal yeterliliklerde detaylandırılır. Ölçme ve değerlendirme ile belgelendirmeye ilişkin işlemler 15/10/2015 tarihli ve 29503 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Meslekî Yeterlilik Kurumu, Sınav, Ölçme, Değerlendirme ve Belgelendirme Yönetmeliği çerçevesinde yürütülür.

Ek: Meslek Standardı Hazırlama Sürecinde Görev Alanlar

1. Meslek Standardı Hazırlayan Kuruluşun Meslek Standardı Ekibi

Bihter TÜRKAN ÇELİK, Koku Uzmanı, Koku Kültürü Derneği Kurucusu, İstanbul
Deniz ÇELİK, Koku Uzmanı, Koku Kültürü Derneği Yön. Kur. Bşk., İstanbul
Aydın ŞANLITÜRK, Isparta Belediye Başkan Yardımcısı, Isparta
M. Selcen AVCI, EDUSER Ltd. Şti., DACUM Moderatörü

2. Teknik Çalışma Grubu Üyeleri

Bihter TÜRKAN ÇELİK, Koku Uzmanı, Koku Kültürü Derneği Kurucusu, İstanbul
Deniz ÇELİK, Koku Uzmanı, Koku Kültürü Derneği Yön. Kur. Bşk., İstanbul
Prof.Dr. Ayten ALTINTAŞ, Koku Uzmanı, Medipol Üniversitesi, Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve
Etik Anabilim Dalı Başkanı, İstanbul
Vedat OZAN, Yazar, İstanbul Bilgi Üniversitesi Öğretim Görevlisi, Koku Uzmanı, İstanbul

3. Görüş İstenen Kişi, Kurum ve Kuruluşlar

1. Aile Çalışma ve Sosyal Hizmet Bakanlığı (İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü)
2. Ankara Sanayi Odası (ASO)
3. Ankara Ticaret Odası (ATO)
4. Balıkesir Büyükşehir Belediyesi Çiftçi Eğitim ve Öğretim Şube Müdürlüğü
5. Berkut Kozmetik - Muhammed Serhat Okyay
6. Birsen Kolonyaları – Mehmet Kaya
7. Devlet Personel Başkanlığı
8. Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)
9. Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO)
10. Erdoğan Parfümleri ve Esansları
11. Erte Kozmetik A.Ş.
12. Flora Uçan Yağlar
13. Froma Esans ve Aroma Ticaret A.Ş.
14. Gülçiçek Kimya ve Uçanyağlar Sanayi ve Tic. A.Ş.
15. Hak-İş Konfederasyonu
16. Homemade Aromaterapik Ürünler Tic. A.Ş.
17. Isparta Ticaret ve Sanayi Odası
18. İstanbul Medipol Üniversitesi
19. İstanbul Ticaret Odası (İTO)9
20. Kosan Kozmetik Pazarlama Ve Ticaret A.Ş.
21. Kozak Kozmetik Ltd.
22. Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB)
23. Lale Kolonyaları – Onnik Özyılmaz
24. Lider Kozmetik Ltd. Şti.
25. Manolya Doğal ve Aromatik Ürünler Gıda San.ve Tic.Ltd.Sti
26. MEB Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü
27. MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
28. MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
29. Parfüm Tasarım Atölyesi San. ve Dış Tic. Ltd. Şti
30. Rosella Kozmetik –Mehmet Ali ŞAN
31. Rosense Kozmetik ve Gıda A.Ş.
32. Scentair Havada Koku San. ve Tic. Ltd. Şti

33. Seluz Kimya Kozmetik Tic. San. A.Ş.
34. Tis Sanayi Ve Dış Ticaret A.S.
35. TOBB Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (Isparta)
36. Tüketici Hakları Derneği (THD)
37. Tüketici Yararına Araştırma Derneği (TÜYADER)
38. Türkiye Elektrikli Vinç İmalatçıları Derneği (TEVİD)
39. Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK)
40. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)
41. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)
42. Türkiye İş Kurumu (İş ve Meslek Danışmanlığı Dairesi Başkanlığı)
43. Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TURK-İŞ)
44. Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK)
45. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)
46. Türkiye Yeşilay Cemiyeti (YEŞİLAY)
47. Ünal BOZ (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı)
48. Vanko Elektronik Tic. ve San. Ltd. Şti.
49. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK)

4. MYK Sektör Komitesi Üyeleri ve Uzmanlar

Betinur AYAN,	Başkan (Milli Eğitim Bakanlığı)
Ayşe KURTÖNAL,	Başkan Vekili (Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu)
Aslı Göher AKINBİNGÖL,	Üye (Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı)
Dr. Ömür UÇAR,	Üye (Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı)
Arzu USALP,	Üye (Kültür ve Turizm Bakanlığı)
Fikriye ADSIZ,	Üye (Sağlık Bakanlığı)
Vuranel OKAY,	Üye (Türkiye Odalar Borsalar Birliği)
M. Fatih BAKIRTAŞ,	Üye (Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
Özgün MİLİOĞULLARI KAYA	Üye (Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
Ayşe Gülçin AKBIYIK,	Üye (Mesleki Yeterlilik Kurumu)
Yaprak AKÇAY ZİLELİ,	Daire Başkanı (Mesleki Yeterlilik Kurumu)

5. MYK Yönetim Kurulu

Adem CEYLAN,	Başkan (Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Temsilcisi)
Prof. Dr. Mehmet SARIBIYIK,	Başkan Vekili (Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Temsilcisi)
Dr. Recep ALTIN	Üye (Milli Eğitim Bakanlığı Temsilcisi)
Bendevi PALANDÖKEN	Üye (Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları Temsilcisi)
Dr. Osman YILDIZ	Üye (İşçi Sendikaları Konfederasyonları Temsilcisi)
Celal KOLOĞLU	Üye (İşveren Sendikaları Konfederasyonu Temsilcisi)